

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΦΡΙΚΗΣ

TOY ANDRÉ DE LORDE

Η ΚΟΛΑΣΙΣ

Είτανε τόση η επιμονή μου στο δόκτορα Σαρριέρ, ώστε στο τέλος δέχτηκε κι' αυτός να με πείσει να επισκεφτώ το φρενοκομείο του Χ... στο Πασού, όπου είχαν διορισμένους ως επίμηλητες.

Ο κανονισμός του ασύλου απαγόρευε την είσοδο στους άμυητους, μα ο φίλος μου θα με παρουσίαζε για συνάδελφό του από την επαρχία.

— Πρόσεχε, μου είπε καθώς επιλοιδάζαμε, να παίξεις καλά το ρόλο σου. Το θέαμα που θα δεις δεν εινε από τα συνηθισμένα. Πρέπει λοιπόν να προσπαθήσεις να κρύψεις την εκπληξή σου ή ίσως την ταραχή σου.

Τόν καθουάχασα σχετικώς. Έκεινη άκριβώς την στιγμή το αυτοκίνητό μας σταμάτησε μπρός σε μια πένθημη και βαρειά σιδερένια πόρτα που φαινόταν άσολοινη.

Στο χτύπημα του Σαρριέρ, άκουστικε το τράβηγμα ενός σύρτη και μια μικρή πόρτα που εινε απάνω στη μεγάλη άνοιξη. Μπήκαμε. Ο Σαρριέρ με παρουσίασε στο διευθυντή και πισοποίησε την ιατρική ταυτόσητά μου.

Μόλις έγινε κι' αυτή η διατύπωση ο διευθυντής φώναξε το θυρωρό ο οποίος μās άνοιξε μια δεύτερη πόρτα—μικκλιδωτή με σιδερά σιδερα—που έβγαине σε μιάν άλλη εδρύχωρη και δεντροφυτεμένη.

***

Διασχίζοντας αυτή την άλλη που ειναν άδειανή, διάκρινα πίσω από τις γριλλίες των παραθύρων των κτιρίων, μερικά ζευγάρια μυτιών που μās κοιτάζαν περίεργα. Μεταξύ των άλλων ένα γεροντικό κεφάλι, του οποίου τα μάτια εξέφραζαν κάποιαν ύπερτάτη απόγνωση και μέκαναν να αισθανθώ μια βαθειά άγωνία.

Είχαμε πλοιάσει ένα περίετρο που έφερε ως διακριτικό το γράμμα Β. Είταν το διαμέρισμα των μανιακών, το οποίο ο φίλος μου Σαρριέρ διέθθηκε.

— Θα μπορούσε να γραφεί στην πόρτα αυτή, μου ειπε, ο σύχρος του Δάντη : «Σεις που μπαίνετε, αφήστε κάθε σας έλπίδα!» Γι' αυτό μάλιστα και το προσωπικό του θεραπειητριου λέει το διαμέρισμα αυτό: η Κόλαση. Νά, πρώτα πρώτα ένα ειδος κελλιανόπου κλεινόμετούς τριακούς στις άγκες των κρεββάτων τους.

Ο Σαρριέρ άνοιξε, σιδβάθος ενός διαθρόμου, μια πόρτα και μ' έμασε σ' ένα μικρό τετράγωνο δωμάτιο που φωτιζόταν μονάχα από το ταβάνι. Το πάτωμα κ' οι τοίχοι ειναν στρωμένοι με στρωάτια, έτσι που—καθώς μου έξηγησε—οι άνοσητοι μανιακοί τους οποίους εκλείναν εκεί μέσα, να μη μπορούν, μέσα στην τρέλλα τους, ούτε να πληγωθούν, ούτε να τρομάζουν τους άλλους με τις φωνές τους.

Σε μιή γωνία του τοίχου ειδα μιή τρύπα από την οποία περνούσαν την τροφή των εγκλιείτων, όταν ειναν έπικίνδονο να τους πλοιάσουν. Φανταστικα τον έαντό μου κλεινόμενος εκεί μέσα και μανιασμένο σά θηριο.

Βάδιζα σιωπηλά με σφιγγμένο το λαιμό μου, με τ' αυτιά μου τεταμένα, δίνοντας μιή τραγική έξηγήση και σιδόν παραμικρό κρηό, πού άκουγα.

— Θα σου δείξω τώρα, μου ειπε ο Σαρριέρ, μιάν αίθουσα όπου εινε μαζεμένες οι πιό περίεργες περιπτώσεις τρέλλας, που σ' ένδιαφερόν χωρίς άλλο.

Είχαμε φτάσει σε μιή πόρτα πίσω από την οποία άκουγόταν ένας άδίκαιος θόρυβος φωνών. Από το κατώφλι, η προσοχή μου έπεσε σ' ένα άνθρωπο ισχνό ο σκελετό, που καθόταν καβάλλα σ' ένα πάγκο, σάν καβαλλάρης που σκύβει πάνω από το άλογο του. Τα χέρια τεταμένα μπροστά έμμοούντο την κίνηση των χεριών του τζόκευ στις ίπποδρομίες, σιδαν το άλογο φτάνει προς το τέγμα. Κ' έφώναζε διαρκώς με μιή σιριγγή φωνή :

«Έρ... έρ... Πιταλόδοσι! Έμπρός, Πιταλόδοσι! » Η είσοδος μας δεν του έκανε καμμιή έντύπωση κ' εξακολουθούσε τη δουλειά του. Από χρόνια, καθώς μου ειπε ο Σαρριέρ, το έκανε αυτό ακατάπαστα, ξαναζώντας, μέσα στην τρέλλα του, τις ίπποδρομίες, όπου ειχε χόσει δλη του την περιουσία.

Κοντά του άκουπιόμενος σιδό πάνω με τα χέρια του σάν κρατούσε τπλέφωνο και να τηλεφωνούσε, ένας γέρος έφώναζε : « Αλλά... Αλλά... Πόσο τα Ρίο ; Αγοράσει χίλιες ίστροέλλας... Ναι... ναι! », Έπειτα στεκόταν σάν να του υλοούσε κάποιος από την άλλη μεριά του φανταστικού αυτού τηλεφώνου. Τόν πλοιάσαμε. Το πρόσωπό του ειχε πάρει μιή έκφραση τρόμου. « Καταστράφηκα! φώναζε άξαφνα με μιή

φωνή παραχρητικής άπελπισίας. Χάθηκα ! Τα δέρματα έπεσαν χίλια φράγκα τη μετοχή !... »

Ο δόκτωρ Σαρριέρ του ειπε με γλυκό τρόπο να μη χάνει το θάρρος του. Μπορούσε, του ειπε, να ξανακάνει την περιουσία του παίζοντας σε άλλους τίτλους.

— Έχετε δίκιο, άπάντισε ο γέρος. Θάρξισω μιή σειρά έπιχειρήσεων, από τις οποίες θα κερδίσω δυό δισεκατομμύρια σε έχω μέρες...

Και άρχισε πάλι να τηλεφωνεί.

Άφάσαμε το άνοσημένο αυτό τρελλό κι' ο φίλος μου έπέσυρε την προσοχή μου, σ' έναν άκιντο, άκουπιόμενο σιδόν τοίχο. Η γαλήνη του κ' η άραση του άποτελούσαν μοναδική αντίθεση στην ταραχή και το άσλο των άλλων συντρόφων του. Έμαθα ότι προ ένός χρόνου ούτε σάλευε, ούτε κοιμόταν. Νομίζε πως ειχε μεταβληθεί σε άγαλαμ. Δε μπορούσαν να τον κάνουν ν' άποφ... ει να φάει γιατί ισχυριζόταν πως δεν ειχε σιδάμα. Τόν έτερεφαν άναγκαστικά από τη μύτη.

Έκεινη τη σι... μιή, ένας φύλακας έτρεξε να ειδοποιήσει το δόκτορα Σαρριέρ ότι ένας από τους τροφιμούς του ασύλου ειχε... σπληθεί από έναν τέτοιον παραθύρο τρέλλας ώστε άναγκάσθηκαν να του κερδίσουν το ζουλομανόδα. Ακολουθήσαμε το φύλακα, ο οποίος μās δήλησε σ' ένα κρεββάτι, όπου κοιόταν τολιγμένος σ' ένα ειδος σάκκου πάννου, ένας μανιακός ο οποίος δε μπορούσε πιά να εκδηλώσει τη λύσσα του παρά με σιδυλάματα άγρια. Έφώναζε διαρκώς : « Άθλιο ! Άφσπε με ! Άέλου να κλέψουν τη δόξα μου... Βοήθεια !... Πνίγομαι... » Τα μάτια του πλημμυρισμένα από αίμα και το πρόσωπό του μεταμορφωμένο από τους σπασμούς δεν ειχε πιά τίποτε το ανθρώπινο. Είταν ένα θηριο λυσοσασμένο, μα άνικανο... Ένα σάλιο κόκκινο κυλούσε άπ' τη ζείλη του.

***

Ο δόκτωρ Σαρριέρ, βλέποντας τέτη χλωμάδα που ειχε άπλωθεί στο πρόσωπό μου διάταξε να μεταφέρουν αυτό το μανιακό σ' ένα κελλί, και με παράσην έξω για να κρηπίσει την έντύπωση που μου ειχε κάνει αυτό το φορητό θέαμα.

Όμοιολόγ ότι δε θα μπορούσα να ύποφέρω περισσότερο.

— Ποιός εινε αυτός ο άνθρωπος ; ρώτησα το Σαρριέρ.

— Εινε ένας συνάδελφός μας, ο δόκτωρ Ζ...

— Ο έξοχος οφθαλμολόγος ; Μέλος της Ακαδημίας των έπιστημών και καθηγητής του Πανεπιστημίου ;

— Ναι, ο ίδιος...

— Μα γι' αυτόν έλεγαν πως έμενε στην έσοχή για θεραπεία.

— Η άλήθεια εινε ότι τρελλάθηκε και ότι η οικογένειά του άναγκάστηκε να τον κλείσει εδώ μέσα.

— Μα πως του συνέβη αυτό ;

— Προ καιρού ειχαν άρχισι ν' αντιλαμβάνονται σιδός τρόπους του άλλόκοτες άναμαλίες που αυτές μόνο θα έφταναν για να πισοποιήσουν την τρέλλα ενός άλλου ανθρώπου. Μα σ' αυτόν τις άπέδιδαν στην έπισομηνητική του ίδιοση. Η τελευταία του άνακοίνωση στην Ακαδημία για τον έννοβαλισμό των ζώνων ειχε κάτι το χιμαιρικό και το φανταστικό που δεν θα το συγχωρούσαν ούτε κανένας άλλος εκτός άπ' αυτόν. Μα το περιβάλλον του φρόντιζε να κρατεί μυστικές τις άνησυχίες τις οποίες τους ένέανε και οι άδοθενές εξακολουθούσαν να πηγαίνουν σιδό μεγάλο του της δδοσι Προνύ.

Τα πράγματα βροσκόντουσαν σ' αυτό το σμείο, όταν προ έξη μηνών ένας πλούσιος βορειοαμερικανός, ο κ. Γκόλντ, τυφλώθηκε εξ άφορμής ενός χτυπήματος σιδό κεφάλι, πηγε να τον συμβουλεύσθι. Προηγουμένως ειχε έπισκεφθεί άδίκως τις πιό φημισμένες οφθαλμολογικές κλινικές δλης της Έδρώης. Όλοι οι οφθαλμολόγοι ειχαν πισοποιήσει την άθεράπεια τυφλώση του.

— Θα σάς θεραπύσω, τον έλληροφόρησε ο Ζ... η έπισοτήμ εδώ και λίγο καιρό προόδευσε άρκετά ώστε να εινε εδκόλες οι θεραπείες που έθεωρούντο ως σήμερα άδόνατες. Έγώ μόνος, εξ άλλου, μπορού να κάνω την έγγεσηση που θα σάς ξαναδώσει το φώς.

Ο δόκτωρ Ζ... τον έβαλε να καθήση σε μιή πολυθρόνα, τον παρεκάλει να περιμένη μιόσημη και βγήκε έξω άπ' το δωμάτιο.

Ο Αμερικανός τότε, δπως διηγείτο ο ίδιος κατόπιν, άκουσε καθαρά σιδό διπλανό δωμάτιο σάν ένα θόρυβο πά-

Είχε τα χέρια του σάν να τηλεφωνούσε.

Ένας άνθρωπος ισχνός καθόταν καβάλλα σ' ένα πάγκο.

λπε, μὲ φαντάστηκε πὼς γινόταν ἐκεῖ κάποια ἄλλη ἐγγείρηση. Περίμενε λοιπὸν τὴν ἐπιστροφή τοῦ γιατροῦ χωρὶς καμμιὰν ἄλλη ἀνποχή, ἐκτός ἀπὸ αὐτὴ τοῦ καταδικασμένου νὰ ὑποστῇ χειρουργικὴ ἐπέμβαση. Τέλος ὁ δόκιμος Ζ... παρουσιάστηκε δικαιοδοτούμενος πὼς ἄρρησε.

— «Ὅλα εἶνε ἔτοιμα, εἰπε· μὴ φοβηθῆτε, ἡ ἐγγείρηση θὰ γίνῃ πολὺ γρήγορα. Σ' ἕνα λεπτὸ θὰ ξαναδῆτε τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, τὰ δέντρα, τὰ σπῖτια, τὸ γαλάζιο οὐρανὸ, καὶ ἐγὼ θὰ εἶμαι ὁ πῶς μεγάλος ὀφθαλμολόγος τῆς γῆς, ὁ μόνος ποῦ θὰ μπορῶ νὰ ξαναδῶναι τὸ φῶς στοὺς τυφλοὺς.

Ὁ ἐρευνητὴς ποῦ ἐπρόδιδαν αὐτὰ τὰ λόγια ἐξέπληξε κάπως τὸν Ἀμερικανό. Μὰ δὲν ἐπρόφρασε νὰ σκεφθῆ. Βρέθηκε ἄξαφνα μὲ τὰ χεῖρα του δεμένα στὰ στήριγμα τῆς πολυθρόνας. Ἐπειτα, χωρὶς νὰ τὸν ἀποκοιμήσει, ὁ δόκιμος Ζ... τοῦ ἔρριψε ἀπὸτομα τὸ κεφάλι καὶ μ' ἕνα χτύπημα μὲ κάποιο ἐργαλεῖο τοῦ πέταξε τὸ δεξιὸ μᾶτι ἀπὸ τὴ θέση του.

Τὰ οὐρελίδια ποῦ ἐβγαλε τὸ θῆμα ἔκαναν τὸ προσωπικὸ τῆς κλινικῆς νὰ τρέξει μέσα. Μὰ ὁ δόκιμος Ζ... σαλεύοντις τὸ σκαρπέλο του ἀπειλοῦσε νὰ χτυπήσει μ' αὐτό, ὅποιον θὰ τὸν ἐμπόδιζε νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐγγείρησή του. Μὲ χίλιες προσπάθειες κατῳργώσαν νὰ τὸν ἀφοπλίουν. Ὅταν ἔγινε ἐντελῶς ἀνίκανος νὰ κάνει τίποτε, ἔλυσαν τὸν τυφλὸ τοῦ ὁποῖου τὸ πρόσωπο εἶταν πλημυρισμένο στὸ αἷμα. Τὸ δεξιὸν του μᾶτι βρισκόταν ἀκόμα κάτω στὸ πάτωμα. Μὰ καὶ τὸ ἄλλο μᾶτι φρεσκοβγαλμένο ἀπὸ τὴ θέση τοῦ βρισκόντουσαν ἀπάνω στὸ τραπέζι.

Ὁ Ζ... μέσα σὴν τρέλλα του εἶχε φανταστῆ πὼς μορούσε νὰ τὰ βάλει στὶς κόχες τοῦ Ἀμερικανου καὶ νὰ τὸν κάνει νὰ ξαναδεῖ.

— Μὰ πῶς, ἐφῶναξα, μπόρεσε καὶ προβέθηκε ζωντανὰ μᾶτια;

— Ζητοῦσαν ἀδίκως νὰ διαφωτίσουν αὐτὸ τὸ σημεῖο, διὰν ἀνεκάλυψαν στὸ ἐργαστήριον τὸ συνεχόμενον μὲ τὴν αἰθουσα τῆς ἐγγείρησιως, τὸ βοηθὸν τοῦ δόκτορος, ἕνα νέο ὀφθαλμολόγο. Κοίτονταν καταγῆς μὲ τὸ κεφάλι σὲ μιὰ λίμνη αἵματος ποῦ ἔτρεχε ἀπὸ τὶς κόχες τῶν ματιῶν του ποῦ εἶταν ἐντελῶς ἀδείες.

Ὁ δόκιμος Ζ... εἶχε ἐπιθέσει διὰ τῆς βίας μιὰ μάσκα μὲ χλωροφόρμιον στὸ πρόσωπο τοῦ βοηθοῦ του, καὶ τὸν ἀποκοιμήσε, πρὶν τοῦ βγάλει τὰ μᾶτια τὰ ὁποῖα ἤθελε νὰ χρησιμοποιήσῃ γιὰ τὴν ἐγγείρησή του.

Τὸ ροῦδι ἔπεφτε. Ἐνα στριγκὸ γέλιο ἀκούστηκε πίσω μας. Στράφηκα καὶ εἶδα νὰ μορφάζει ἕνας τρελλὸς πῶμα ἀπὸ ἕνα κινκιδωτὸ παράθυρο. Χωρὶς νὰ ξέρω τὸ γιατί φοβήθηκα κι' ἀφῆντοξ ἀξάφνα τὸ φίλο μου, ἀρχισα νὰ τρέχω τόσο, ὥστε σὲ μιὰ στιγμὴν βρισκόμουν στὸ ἀντικίνητό μας ποῦ βρισκόταν ἀπῆξω. Εἶχαμε φτάσει πᾶς μέσα στὸ Παρίσι καὶ δὲ μπορούσα ν' ἀποτινάξω τὸν τρόμο μου. Εἶχα προσβληθῆ ἀπὸ μιὰ φηκικὴ νοσηρότητα ποῦ ἔκανε νὰ ξαναζοῦν μέσα μου ὅλες οἱ εἰκόνες τῆς ἀθλιότητος ποῦ εἶχα δεῖ σ' αὐτὴ τὴν κόλαση...

Κ' ἡ φωτισμένη πόλη, ἡ πολυθῆρη μού φάνηκε σὰ νὰ εἶταν τὸ ὑποκριτικὸ καὶ γοντευτικὸ τέρας ποῦ μὰς παρασύρει ἀδυσώπια, χωρὶς νὰ θέλουμε, πρὸς τὴν πῆσση καὶ τὸ θάνατο!..

André de Lorde

ΝΕΚΡΟΙ ΠΟΥ... ΜΙΛΟΥΝ !...

Στὴν Ἀμερικὴ, στὸν τόπο ποῦ συμβαίνουν ὅλα τὰ περιεργα, ἐνῶ ἐψάλλετο τελευταίως ἡ νεκρόσιμος ἀκολουθία ἐνὸς ὑπερπλούτου Ἀμερικανοῦ, ἄξαφνα οἱ παρερισκόμενοι ἀκούουν τὴν φωνὴν τοῦ μεταστάντος νὰ λέγῃ :

— Μὴ λυπάσθε, φίλοι μου. Ἐξῆσα εὐτυχισμένος, ὥστε μπορῶ νὰ πῶ πὼς δὲν εἶμαι δυσχερῆστῆτος ποῦ φεύγω.

Καὶ ἡ φωνὴ συνεχίζουσα ἀπέστειλεν ἕνα ἐγκάρδιον χαιρετισμὸ εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν φίλων του, πολλοὶ ἐκ τῶν ὁποίων... δὲν παρευρίσκοντο εἰς τὴν κηδείαν.

Τὶ εἶχε συμβεῖ ;

Ὁ κηδεύωντος Ἀμερικανὸς εἶχεν ἀποθανάτισε προτοῦ ἀποθά- νει τὴν φωνὴν του εἰς δύο δίσκους φωνογράφου, τοὺς ὁποίους εἶχε ἀφήσει παραγγεῖλαι νὰ τοποθετήσουν τὸν ἕνα εἰς τὴν ἐκκλησιαὴν τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας του καὶ τὸν ἄλλον εἰς τὸ Νεκροταφεῖον διὰ νὰ ἀκουσθῇ πάλιν ἡ φωνὴ του πρὸ τοῦ ἐνταφιασμοῦ.

Λόγω πληθώρας ὕλης ἡ συνέχεια τῶν «Ανεκδότων τῆς ζωῆς τοῦ Γαβριηλίδου» εἰς τὸ προσεχές.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ εἰς καλὴν τιμὴν τόμοι τῶν Γαλλικῶν περιοδικῶν «Nouvelle Revue Française», «Les écrits Nouveaux» «Mercure de France» καὶ «Mille Nouvelles Nouvelles» καὶ ὁποιαδήποτε ἄλλων ξένων καὶ ἑλληνικῶν περιοδικῶν. Πληροφορίαι στὰ Γραφεῖάμας.

Ἡ ΑΓΑΠΗ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΕΩΝ

ΤΟ ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

Τοῦ ΕΤΙΕΝ ΡΕ'Υ'

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὸ ὕφος σου νὰ εἶνε φυσικὸ, ἡ γλώσσα σου ἀτλή, ἀλλὰ ἐκυστικὴ καὶ σὲ σημεῖο, ποῦ ὅταν διαβάσει κανεὶς ὅτι ἐγραψες, νὰ νομίζῃ ὅτι σὲ ἀκούει.

Ἐάν ἡ κόρη ἀρνεῖται νὰ λάβῃ τὸ γράμμα σου καὶ σοῦ τὸ ἐπιστρέφῃ, χωρὶς νὰ τὸ διαβάσῃ, ἐπίμενε καὶ θὰ ἐρθῇ ἡμέρα ποῦ θὰ τὸ διαβάσῃ.

Ἐὰν ποτε στερεώτερο ἀπὸ τὸν βράχο ; Καὶ ὅμως τὸ νερὸ, μὲ τὶς συνεχεῖς σταγόνες του, τρυπάει καὶ τὴν περὶ σκληρὴν τὴν πέτρα.

Ἐπίμενε, γράφοντας, λοιπόν, καὶ μὲ τὸν καιρὸ, θὰ νικήσῃς καὶ τὴν ἴδια τὴν Πηνελόπη.

Ἐάν ἡ κόρη διαβάσει ὅτι τῆς γράφεις, ἀλλὰ δὲν σοῦ ἀπαντᾷ, ἀφῆσέ τὴν ἡσυχᾶ.

Μιά μέρα θὰ σοῦ ἀπαντήσῃ. Ὅλα ἔρχονται μὲ τὸν καιρὸ.

Ἐάν κάλιν διαβάσῃ καὶ σοῦ στείλει μιὰ δυσάρεστο ἀπάντησι ἢ μιὰ διαταγὴ νὰ παύσῃς νὰ τῆς ξαναγράψῃς, ἔλιπε περισσότερο. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι αὐτῇ, φρεβεται ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιθυμεῖ, καὶ θέλει νὰ ἐπιμείνῃς, ἐνῶ ταυτοχρόνως σοῦ ἀπαγορεύει νὰ τὸ κάμῃς.

Ἐξακολούθησε λοιπὸν καὶ γρήγορα θὰ ἐπαύχῃς ὅτι ἐπιθυμεῖς.

Ὅχι μόνον ὁ Ὀβίδιος, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι μεγάλοι δὲν ἐθεώρησαν ἀνάξιο νὰ ὑποδείξουν τοὺς «τρόπους τοῦ ἀρέσκειν», εἴτε ἀμέσως διδάσκοντες, εἴτε ἐμμέσως διὰ συγγραμμάτων. Γιατὶ τὸ ἄλλο εἶνε τὰ «γλυκυκατῆ γράμματα» καὶ αἱ περιγραφῆς τῆς περιβολῆς ἢ τῶν αἰσθημάτων τῶν ἠρωιδῶν τῶν μυθιστορημάτων καὶ τῶν ποιητῶν, παρὰ ὑποδείγματα φιλαρρεσκείας.

Ὁ Σοκράτης ὁ μέγας διδάσκαλος, ὅχι μοναχὰ τῆς κοινωνικῆς σοφίας, ἀλλὰ καὶ τῆς εὐλακείας, θεωροῦσε ἄξιον γιὰ τὸν αὐτὸ ποῦ καὶ ὁ χρῆσμός τὸν ἐπινόησε «Σοφάτατον πάντων τῶν ἀνθρώπων», νὰ διδάξῃ σ' ἐκεῖνο τὸ ἀγλιόσιμα τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ βίου, ποῦ λεγότανε «Ἑλληνίδες γυναῖκες» τὴν τέχνην γιὰ νὰ φαίνωνται, ὅσο μπορούσανε περὶ τέλει· καὶ στὸ σῶμα καὶ στὸ πνεῦμα.

Θεωροῦσε ὅτι ἡ τελειοποίησις τοῦ ἀνθρώπινου ὄντος, γιὰ νὰ εἶνε ἀγλιόσιμα καὶ τρυφῆ τῆς καρδιάς καὶ τῆς ψυχῆς, δὲν ἦταν κατώτερο—γιατὶ ἐνυπῆρχε, ποῦ καὶ εἶχε θερμοφύγος ψυχῆ—καὶ τελειότερο τοῦ καλλιτεχνικοῦ, ποῦ καὶ εἶχε τὴν Ἀφροδίτη τῆς Μήλου καὶ τὸν Ἐρμῆ τοῦ Πραξιτέλους.

Ὁ Ἰούλιος Σανδῶ, ὁ περίφημος συγγραφεὺς καὶ φίλος τῆς Γεωργίας Σάνδης, εἶχε, μετὰ σοβρῶν καυγᾶν, ἀποχωρισθῆ ἀπὸ αὐτὴν. Ἄμα ἐφθασεν ὁμοσ στὸ Τουρίνο, ἐσκέφθη νὰ γράψῃ εἰς τὴν ἀπιστον. Ἄμα ἐρριξε ὁμοσ τὸ γράμμα στὸ ταχυδρομεῖο, μετανόησε καὶ ἤθελε νὰ τὸ πάρῃ πίσω. Τὶ νὰ κάμῃ, τὸ λοιπὸν ;

Πῆγε εἰς τὸν κομητὰ Καρού, τὸν κατόπιν μεγάλον διπλωμάτην. Ὁ Καρού δέχτηκε γιὰ νὰ μεσολαβήσῃ στὸν διευθυντὴν τοῦ ταχυδρομείου, ὁ ὁποῖος, σὰν τυπικὸς ἄνθρωπος, καὶ γιὰ νὰ βεβαιωθῇ, ὅτι αὐτὸς ἦταν πράγματι ὁ ἀποστολεὺς, θέλησε νὰ ἐξαμύσει καὶ στὸν Σανδῶ, τίς συνεπισημένες τίς διατυπώσεις.

Τὸν ρώτησε ποιὲς ἦσαν, ἡ δύο πρῶτες λέξεις τῆς ἐπιστολῆς. — Ἄ πολὺ εὐκόλο, τοῦ εἶπεν ὁ Σανδῶ. Τὸ γράμμα ἀρχίζει ἔτσι :

« Ἀγάπη μου ».

— Πράγματι. Καὶ αὐτὸ ὁμοσ λόγια του ἔχει ;

— Τὸ τέλος ; εἶπε ὁ Σανδῶ, λίγο σκεφθεῖς. Καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιο τελειώνει :

« Ἀγάπη μου ».

Ἀγάπη μου ! Αὐτὸ εἶνε πραγματικῶς τὸ Α καὶ τὸ Ω τῆς ἀλληλογραφίας τῶν ἐραστῶν.

Ἄς τελειώσωμεν μὲ μιὰ ἄλλη ἐπιστολή, τοῦ μεγαλειτέρου κατὰ τῆς τῶν νεωτέρων χρόνων, τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος ποῦ τὸν κατέκτησαν ὁμοσ καὶ αὐτὸν ὁ γυιὸς τῆς Ἀφροδίτης.

Ὁ Βοναπάρτης γράφει στὴ μνηστή του, λίγες ἡμέρες πρὸ τοῦ γάμου τῶν :

«Συπνὸ γεμάτος ἀπὸ σένα.

Ἡ εἰκόνα σου καὶ ἡ μεθυστικὴ χθροσινὴ ἐσπερίδα, δὲν ἀφισαν νὰ ἡσυχάσωμεν αἰ ἀισθήσεις μου.

Πλυκεῖα καὶ ἀπαράμιλλος Ἰωσηφίνα ! Τὶ παράξενη ἐπίδρασι ποῦ ἔχεις στὴν καρδιά μου !

Εἶσαι σκυθρωπὴ ; Ἐγὼ δὲν ἔχω πειὰ ἀνάπαυσι.

(Ἀκολουθεῖ)

